DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. czwartek 16 sierpnia 1945 r. Rok II. Nr.170 (446).

JAPOŃCZYCY NIE ZŁOŻYLI JESZCZE BRONI

Nowy Jork 16.VIII. Naczelny dowódca wojsk sojuszniczych gen. Mac Arthur oświadczył dziś rano, że dotychczas nie otrzymał odpowiedzi japońskiej na rozkaz wysłania do Manili emisariuszy dla omówienia spraw, związanych z kapitulacją. Naczelne dowództwo japońskie nie poinformowało również kwatery głównej sprzymierzonych o dacie przerwania działań wojennych. Rząd japoński tłumaczy tę sytuację tym, że do godz. 2 w nocy Tokio nie otrzymało jeszcze noty, którą wysłał amerykański sekretarz stanu Byrnes. W Burmie toczą się jeszcze walki patroli. Walczą tam nadal oddziały japońskie, które od kilku tygodniu utraciły kontakt ze swą kwaterą główną i nie wiedzą o kapitulacji.

Nowy Jork 16.VIII. W ostatniej chwili donoszą, że kwatera główna gen. Mac Arthura w Manili nawiązała łącznośc radiową z naczelnym dowództwem japońskim, znajdującym się w rejonie Tokio. Dziś przed południem emisariusze japońscy udać się mają samolotem do Manili.

W ostatnich godzinach

Londyn 16.VIII. Już po ogłoszeniu kapitulacji Japonii trwały jeszcze przez długi czas walki. Japońskie samoloty samobójcze dokonały szeregu ataków na wyspę Okinawa. Inne samoloty bombardowały okręty sojusznicze. 16 z nich zestrzelono. Radio Tokio tłumaczy, że nie do wszystkich lotników doszły już rozkazy w sprawie zaprzestania działań i sugeruje, aby okręty sojusznicze powstrzymały się jeszcze od wpływania do portów japońskich. Kwatera główna japońskich sił zbrojnych oświadczyła, że uczyni wszystko, aby zapobiec w przyszłości podobnym wydarzeniom.

Nowy Jork 16.VIII. Ogłoszono oficjalnie, że kapitulacja Japonii nastąpiła na kilka minut przed rozpoczęciem największego ataku lotniczego na wyspy japońskie. 10 tys. nadfortec, średnich bombowców i samolotów z lotniskowców gotowych było do startu. Atak odwołano w ostatniej chwili.

Nowy Jork 16.VIII. Dowódca wojsk sojuszniczych w płd. wschodniej Azji adm. Mountbatten oświadczył, że w chwili ogłoszenia kapitulacji Japonii podległe mu wojska gotowe były do wielkiej inwazji na półwysep Malajski i Singapore.

WALKI W MANDŻURII TRWAJĄ

Moskwa 16.VIII. Ogłoszony w nocy komunikat sowiecki donosi, że w Mandżurii toczą się nadal ciężkie walki. Szef sowieckiego sztabu głównego gen. Antonow oświadczył, że wojska rosyjskie nie zaprzestaną działań dopóki Japończycy nie złożą broni.

Sztokholm 16.VIII. Korespondenci prasy szwedzkiej telegrafują, że gen. Araki dowodzący wojskami japońskimi w Mandżurii, nie uznał kapitulacji. Wojska jego wycofały się na nowe linie i chcą walczyć nadal przeciwko siłom sowieckim.

GROŹBA WOJNY DOMOWEJ W CHINACH

Zatarg Czang Kai Szeka z komunistami zaostrza się

Sztokholm 16.VIII. Prasa szwedzka donosi, że mimo podpisania paktu między Czung Kingiem a Moskwą sytuacja w Chinach po kapitulacji Japonii zaostrzyła się. Stosunki między rządem Czang Kai Szeka a komunistycznym rządem prowincji Yenan pogorszyły się wyraźnie. Przez cały dzień wczorajszy radiostacja w Czungkingu atakowała ostro komunistów, oskarżając ich, że przez odrębne akcje i niezachowanie dyscypliny wprowadzają w kraju chaos. W Sztokholmie uważają, że możliwośc wojny domowej w Chinach jest dziś większa niż przed kapitulacją Japonii.

Nowy Jork 16.VIII. Chińskie wojska komunistyczne maszerują na północ od Żółtej Rzeki, aby przejąć tereny od Japończyków i uzyskać ich broń. Czang Kai Szek zaprosił przywódcę komunistów do Czungkingu.

Nowy Jork 16.VIII. Czang Kai Szek oświadczył, że wojska chińskie wezmą udział w okupacji Japonii. Dziś rano wezwał on dowódcę wojsk japońskich w Chinach, aby wydał podległym sobie oddziałom rozkaz złożenia broni.

"BLOK SŁOWIAŃSKI" POD PRZEWODNICTWEM MOSKWY

Sztokholm 16.VIII. "Stockholm Tidningen" donosi w dzisiejszym numerze, że jeszcze w bieżącym roku rząd sowiecki zwoła do Moskwy ogólno słowiański zjazd państw "oswobodzonych". Na zjeździe tym omówione będą sprawy jak naj-

(dokończenie na str.2.)

16 SIERPNIA

Koniec wojny bynajmniej nie jest równoznaczny z uproszczeniem sytuacji politycznej i gospodarczej w świecie. Przeciwnie, oznacza on wielokrotną komplikację tych tak bardzo skomplikowanych już zagadnień. Nie będzie paradoksem twierdzenie, że przez te 6 długich lat świat się do wojny przyzwyczaił. Przystosował się do niej pod każdym względem: więcej pracował, mniej odpoczywał, więcej oszczędzał, mniej konsumował. Co ważniejsze jeszcze: jeżeli chodzi o świat kultury zachodniej, przede wszystkiem anglosaski, to w okresie wojny odnalazł on cel, którego tak bardzo brakowało mu w niesławnym okresie przedwojennym. Dlatego świata okres wojny był równocześnie okresem odrodzenia: materialnego i moralnego. Znikło bezrobocie - zmora lat przedwojennych, znikła nadprodukcja. Dokonała się ogromna niwelacja społeczna: zmalały dochody warstw bogatych, ale też znikli zupełnie nędzarze. Jest faktem powszechnie skonstatowanym, że mimo wojny proletariat w Anglii i Ameryce żył lepiej niż przed wojną. Ogromnie wzrósł pęd do oświaty. Nigdy poprzednio nie wydano tyle książek, nigdy nie było tylu widzów w teatrach i na koncertach. Świat wolny żył w czasie wojny życiem twórczym, zgodnie pracując dla jednego celu: pokonać wroga.

Niespodziewane, szybkie zakończenie wojny na Dalekim Wschodzie oznacza załamanie się tej wojennej stabilizacji. Omawialiśmy już w poprzednich artykułach związane z tym faktem skomplikowanie i zaostrzenie sytuacji politycznej, już i tak uginającej się pod brzemieniem konsekwencji zakończenia wojny w Europie.

Ale trudności polityczne to tylko część zagadnienia. Nie mniejsze są trudności gospodarcze i społeczne z jakimi świat będzie musiał się uporać w okresie przejścia od wojny do pokoju. Oto kilka przykładów. W dniu kapitulacji Japonii rząd amerykański zaanulował dane swemu przemysłowi zamówienia wojenne wartości 35 miliardów dolarów t.j. równowartość 25 % ogólnego rocznego dochodu narodowego Stanów Zjednoczonych. W związku z tem wkrótce będzie tam 6 milionów bezrobotnych, a prócz tego około 5 milionów ludzi zostanie zdemobilizowanych z wojska w ciągu roku.

Na obszarach wyzwolonych spod okupacji japońskiej sojusznicy znajdą kilkaset milionów ludzi, jeszcze bardziej wygłodniałych, obdartych i trawionych chorobami niż ludność Europy. Trzeba im pomoc, ale powszechny jest w świecie brak żywności, odzieży, leków.

Takie są elementy sytuacji, która stawia państwa angolsaskie i cały świat demokratyczny wobec groźby zburzenia wewnętrznego pokoju społecznego, zbudowanego wówczas, kiedy nazewnątrz szalała wojny. Niemniej poważne są niebezpieczeństwa natury moralnej.

Cel jedności w okresie wojennym został osiągnięty. Jeżeli chce się tę jedność utrzymać trzeba znaleźć nowy cel. Świat demokratyczny wciąż jeszcze szuka tego celu.

"BLOK SŁOWIAŃSKI" POD PRZEWODNICTWEM MOSKWY
(dokończenie ze str. 1.)

ściślejszej "współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej państw słowiańskich". Ta "współpraca" znaleźć ma swój wyraz w utworzeniu "bloku wszechsłowiańskiego" pod przewodnictwem Sowietów.

PETAIN W TWIERDZY PORTALET

Paryż 16.VIII. Ogłoszono oficjalnie, że Petain przewieziony został do twierdzy Portalet w Pirenejach. Osadzono go w tej samej celi w której więziony był Georges Mandel, zamórdowany później przez Gestapo. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że Petain ułaskawiony zostanie przez de Gaulle'a. Niewiadomo natomiast czy otrzyma on zezwolenie na przebywania razem z żoną.

W ODDZIELNYCH CELACH JAKO ZWYKLI ZBRODNIARZE

Londyn 16.VIII. Z Norymbergi donoszą, że przywódcy hitlerowscy na czele z Goeringiem, Ribbentroppem, Rosenbergiem, Leyem, Streicherem oraz generałami Keitlem i Jodlem, którzy przewiezieni zostali do tamtejszego więzienia, umieszczeni są w osobnych celach. Wszyscy oni traktowani są jako zwykli przestępcy i nie korzystają z przywilei, przysługujących jeńcom wojennym.

DEMOBILIZACJA W AMERYCE

Nowy Jork 16.VIII. Prezydent Truman oświadczył, że w okresie od roku do 18 miesięcy zdemobilizowanych zostanie około pięciu i pół milionów żołnierzy amerykańskich, w tym do 2 milionów marynarzy.

W SKRÓCIE

- Dziś rozpoczęły się w Londynie obrady komitetu przygotowawczego światowej organizacji bezpieczeństwa. Maj on ustalić procedurę pierwszego walnego zgromadzenia światowej organizacji i jej rady.
- Do Moskwy przybyło 11-tu członków kongresu amerykańskiego, którzy zabawią tam 2 dni jako goście rządu sowieckiego.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Nowy Jork 16.VIII. Dowódca wojsk sojuszniczych w płd. wschodniej Azji adm. Mountbatten wydał dziś rano podległym sobie wojskom rozkaz zaprzestania działań wojennych przeciwko siłom japońskim.